

Kříž pozbudźa

**Słowo wo křížu je blaznosť tym,
kiž budźa zhubjeni,
nam wumóženym pak je Boža móc.**

1. list na Korintiskich 1,18

Tachantski farar Wito Scapan je nastorčič projekt „Swětło pozbudźa“. Nětko wustajeja so w Budyskich cyrkwjach a na druhich zjawnych městnach kříže, kotraž je zhotowił wumělc Ludger Hinse. Wone wobsteja z pleksiškleńcy, kotraž blyšći so w najwšelakorišich barbach. „Kříže su w předstawje čłowjeka zapadneje Europy pochmurne a wohrožace. Wšako zwobraznjeja wone smjerc Jezusa Chrystusa“, praji Ludger Hinse. Wumělc ze sewjerskorojnsko-westfalskeho Recklinghausena so hižo wjele lět z najwážnišim symbolom křesćanstwa zaběra a spyta jemu tež dalje woznamy spožćić. Z wustajeńcu su zwjazane mnohe zarjadowanja kaž koncerty, meditacije abo přednoški. Wopytowarjo móža při tym rozmyslować wo křížu, potajkim wo centralnym symbolu křesćanstwa.

Swět wšak kříž njelubuje. Wón njespóznaje jeho pozbudźowacy, posyljacy wliw, dokelž widži w nim jenož znamjo smjerće, znamjo wotprawjenja a zwrěšćenja abo tež symbol jemu njelubuje křesćanskeje wěry. W zjawnych twarjenjach njesmědźa so kříže powěsnyć. Tak bě za čas Hitlera, za čas socializma a tak je bóle a bóle tež w našim času. Hižo sławny basnik Goethe je wotpokazał Chrystusowy kříž. Žadyn jenički so w jeho Weimarskim domje njenamaka.

Nam pak, tak pisa Pawoł, je słowo wo křížu Boža móc. Čehodla je temu tak? Što nas wopravnja, hišće po nimale dwaj tysac

lětach w smjerći teho jedneho źorło posyljenja widžeć?

Chrystus je wumrěł na křížu jako Boži syn, kotryž je hrěchi swěta nješł. Wědomje je so podał na puć čerpjenja a sebjezapřewanja, dokelž widžeše, zo hinak njeje hižo móžno, swětej pomhać. Boži Syn njese hrěchi swěta. Bóh Wótc zjewi w tutym podawku swoju lubosć a swoju hnadu. Pokutnemu hrěšnikoj so hrěchi njepřiliča, ale poskići so wodawanje a wěčne žiwjenje, wšako je Chrystus hrěchi nješł. Wuměnjeje za tajke mysle wo křížu je spóznace

swojeje winy a swojeho hrěcha. Ze wšěmi nitkami swojeho žiwjenja smy splećeni do strukturow, kotraž njetyja žiwjenju, ale je niča. Pobrachuje nam lubosć, kotraž je sčerpna a dobroćiwa, kotraž wšo znjese a wěri. Njejsmy pak jenož pasiwnje zaplećeni do hrěšnych strukturow swěta, ale smy tež aktiwne na jich wutworjenju wobdźěleni. Swójska sebičnosť wotwjedže nas wot praweho, přez Bože słowo postajeneho puća žiwjenja.

Štóž je so hižo jónu strožil nad svojim žiwjenjom a zadźerženjom a je potom přemyslował wo tym, kak móht so wudrapać ze swojeho položjenja a to tola njeje zdokonał, tón dóndže – jelizo je słowo wo křížu hdy zaslyšał – k džakownemu přiwzaću Božej hnydy, kotraž so w Chrystusowym křížu zjewi. Jedyn je hrěchi swěta nješł: Jezus Chrystus. Wón je tež za mnje wumrěł. Bóh mi jeho dla wodawa.

Z wodawanja wurośće wobnowjenje. Njemóžu po přiwzaću Božej hnydy tón samy wostać, kiž sym był. Mam so z Chrystusom podać na nowy puć, na puć lubosće a sebjezapřewanja. Jezus je svojim wučomnikam tole sobu na puć dał: „Štóž chce za mnu přińć, tón so sam zapřěj a wzmi swój kříž na so a chodź za mnu.“ (Mark 8,34) To rěka, zo chowa kříž tež w sebi móc wobnowjenja a žiwjenja w lubosći.

Hdyž w póstnym času Chrystusowy kříž wopominamy, tak njesteji za nas estetiski efekt wumělskeje twórby w srjedźišću, ale nabožna dimensija, kotraž je za nas zjewjena w słowje wo křížu, kotruž swět njeznaje a znać nechce, kotraž pak je za nas Boža móc k wumóženju a wobnowjenju swojeho žiwjenja.

Wot Ludgera Hinsy stworjeny kříž w Michałskej cyrkwi Foto: H. Hinz

Jan Malink

Jutrowne hódančko

Lube džěci,

sym sej chětro wěsta, zo so wokoło jutrow jara derje wuznajeće.

Tehodla sym wam małe jutrowne hódančko přihotowała. Zawěšće móžeće na prašenja prawje wotmołwić. Hdyž njejsće sej cyle wěste, to prašejće so nana abo mać, wowku abo džěda.

Pismik, kotryž steji před po wasim mēnjenju prawej wotmołwu, zapisajće do wotpowědneho kašćika w hódančku. Hdyž maće wšitke wotmołwy prawe, potom wučitaće stare serbske pomjenowanje za měsac apryl.

Wjele wjesela při jutrownym hódančku přeje wam

Janina Krygarjowa.

1. Na kotrym zwěrjeću jěchaše Jezus do Jerusalema?

- (n) na konju
- (k) na kamelu
- (j) na wosole

2. Što ludžo wołachu, jako Jezus ze swojimi wučomnikami do města začahny?

- (a) Haleluja
- (u) Hosianna
- (o) Witaj k nam

3. Jezus přihotowaše so na wosebite wašnje na poslednju zhromadnu wječer ze swojimi wučomnikami.

- (t) myješe wučomnikam noze
- (l) wupyši blido z hažkami palmow a kćenjemi štomow
- (r) přihotowaše za kóždeho wučomnika darik

4. Kak spominamy džensa na poslednju wječer Jezusa z jeho wučomnikami?

- (m) z modlitwu při blidže
- (r) swjećimy Bože wotkazanje
- (ě) z próstwu „naš wšědny chléb daj nam džensa“ we Wótčenašu

5. Kotry z wučomnikow Jezusa přeradži?

- (k) Jeremija
- (t) Jurij
- (o) Judaš

6. Hdže so Jezus do swojeho zajeća mogleše?

- (w) w zahrodže Getsemani
- (n) na Wolijowej horje
- (i) w templu

7. Jezusa po jeho zajeću k smjerći zasuđiču a křižowachu. Kak rěkaše hora, na kotrejž jeho křižowachu?

- (h) Galileja
- (n) Golgata
- (t) Wolijowa hora

8. Kak mjenujemy džensa džěń, na kotrymž bu Jezus křižowany?

- (s) zeleny štwórtk
- (š) čicha sobota
- (i) čichi pjatk

9. Na kotrym dnju je Jezus z rowa stanył?

- (ć) sobotu
- (k) njedźelu
- (a) pónđzelu

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Jutrowne spěwanje

Přeprosymy wutrobnje jutrowničku, 21. apryla, rano w 6.00 hodž. na dwurěčne jutrowne spěwanje z nutrnošću na Pawli-kec statok do Wuježka pod Čornobohom. Po tym sydaja jutrowne całty a kofej.

Bukečanska Bjesada a wosada

Serbski kónc tydženja

Serbske ewangelske towarstwo přeprašuje wot 25. do 28. apryla 2019 na serbski ewangelski kónc tydženja do Hainewalde w Žitawskich horinach pod hesłom „Po horach a dołach žiwjenja“. Chcemy zhromadnje wo žiwjenju a žiwjenjoběhach rozmyslować, ze spěwom a hrami serbsku zhromadnosć hajić a wězo w krasnej wokoliny – po horach a dołach – pućowac.

Lětsa započnje so kónc tydženja hižo štwórtk, 25. apryla, wot 16 hodž. w Eurohof Hainewalde, Scheibe 15, 02779 Hainewalde. Je-li dyrbi hišće něšto džělać,

móže wězo tež hakle pjatk přijěć. Zakóncenje budže njedźelu, 28. apryla, po wbjedže.

Kónc tydženja plaći za dorosćenych 60 eurow (wot šwórtka) resp. 50 eurow (wot pjatka), za džěci a młodostnych wot 3 hač 18 lět 20 eurow (pod 3 lětami darmotne). Prošu přepokazajće pjenjezy hač do 20. apryla na konto Serbskeho ewangelskeho towarstwa:

IBAN DE09 8555 0000 1000 0290 30

BIC: SOLADES1BAT

Wokresna nalutowarnja Budyšin pod hesłom „Hainewalde 2019“.

Zwjazowace přizjewjenja pósćelće prošu hač do 7. apryla na Janinu Krygarjowu: janina.kr@web.de. Štóž ma wosebite přečća nastupajo jědž abo stwy, njech to prošu zdžěli.

Za dalše informacije wobroćće so prošu na fararku Jadwigu Malinkowu: tel. 035773 998244, mejlka j.mahling@kkv-sol.net.

Jadwiga Malinkowa

Žohnowane jutry

přeje wšitkim čitarjam,
dopisowarjam
a dobroćelam

redaktorka Pomhaj Bóh

Gesta – wodych – kosmos

Składnostnje 65. narodnin komponista Jura Mětska wuhotuje Ansambl za Nowu hudźbu UNITED bERLIN pod nawodom Eriha Wagnera srjedu, 1. meje, na žurli Serbskeho ludoweho ansambla w Budyšinje komorny koncert. Zaklinča twórbu jubilara kaž tež Sebastiana Elikowskeho-Winklera a Antona Webera. Pokaza so dokumentarny film wo jubilarje, kotryž staj Roman Pernak a Martin Zawadzki loni wjerćaloj. Započatk je w 17.00 hodž.

Filmowy wječork

Wutrobnje přeprosymy na filmowy wječork pjatk, 10. meje, w 19.00 hodž. na Michałsku faru w Budyšinje. Pokaza so film wo lońšim Serbskim cyrkwiskim dnju w Hodžiju a wo cyrkwiskim dnju lěta 2017 w Tšupcu. Zdobom dožiwiće tež impresije wo dworowym swjedženju we Wuježku a wo poslednimaj zeńdženjomaj Serbskeho ewangelskeho towarstwa w Budestecach a Rakecach. **Handrij Wirth**

Židowsko-serbskej dnjej

Pjatk, 17. meje, we 18 hodž. zahaji so w Slepjom kulturne lěčo z wotewrjenjom wustajeńcy židowskeje wuměłce Judit Wetzka z Heidelberga. Jeje wolijowe mółby rozestajaja so mjez druhim z nabožinskimi temami.

Njemóža pak so jenož wobrazy wobdźiwać. Štóž ma zajim, je wutrobnje přeprašeny na džěłarničku z wuměłcu sobotu, 18. meje, wot 10 do 17 hodžin na Slepjanskej farje. Předznajomosće w molerskich technikach njesu trěbne. Přinošk za džěłarničku wučinja 20 eurow (ze zastaranjom a z materialijemi). Přizjewjenja su móžne hač do 15. apryla na Slepjanskej farje (tel. 035773 998244) abo z mejlku pola j.mahling@kkv-sol.net.

Sobotu wječor, 18. meje, zahraje potom w 19 hodž. serbska skupina „Kula Bula“ w Slepjanskej farskej bróžni. Zastup je darmotny. Tuž pójće wšitcy do rejki!

Jadwiga Malinkowa

Inscenacija dokoławokoło swójby z Miłoraza

Na Budyskim hłownym jewišću měješe 9. měrca dźiwadłowa hra Carly Niewöhner „Wopušćeny dom“ swoju premjeru. Z dohotrajacym a wutrobitym přikleskom dżakowaše so syła přihladowarjow za poradźeny dźiwadłowy wječork.

W srjedźišću hry steji Symankec swójba z Miłoraza, kotrejž so přihladowar hromadže z wnučku Hanku bliži. Wuspěšna młoda žona wróci so z wulkoměsta, zo by doma w Miłorazu na smjerc choru wowku hladala, wobsydstwo rjadowała a jeje domjacnosć rozpušćila. Při tym storči na swójbne potajnstwa a ma so ze sobu kaž tež ze swójbnej stawiznu rozestajeć. Konflikty a dilema štyrjoch generacijow łžiskeje swójby so na tute wašnje krok po kroku wotkrywaja: přiběraca industrializacija a z tym zwisowace přiběrace přeněmćenje, čas nacionalsocializma, socialistiske hospodarjenje, politiski přewrót, wotpućowanje młodžiny a nade všem stajny strach před wotbagrowanjom wsy a swójskeho domu.

Jako započachu dźiwadźelnicy hru nazwućowac, njebě wotwidžeć, zo stanje so wona z reakciju na aktualne wuwice. Wšako je so hakle w februaru tuteho lěta doskónčnje rozsudziło, zo ma so Miłoraz wotbagrować. Tutón wosud a mějo nastawk Slepjanskeje fararki w měrcowskim čisle Pomhaj Bóh wo poslednich drastynoškach w Slepjanskej wosadže před wočo-

Scena přazy w dźiwadłowej hrě „Wopušćeny dom“

Foto: NSLDŽ / Mirosław Nowotny

maj, wuwi hra we mni cyle wosebitu atmosferu a swojorazny powabk. Wšako přisłuša hłowna wosoba, Symankec wowka Marja, kotraž w hrě swoju serbsku bursku drastu hakle na stary džeń cyle wotpołoža, k w Pomhaj Bóh rysowanej generaciji poslednich drastynoškow. Na fascinowace wašnje poradži so dźiwadźelnicy Majce Kowarjec wowku Marju předstajić. Drje někotryžkuli wopytowar spóznaje w njej gesty, słowa a humor swójskeje wowki abo čety.

Wobhladniwe wuhotowanje, wušikny je-

wišćowy wobraz, samostatna a tola so integrowaca hudźba a přeco zaso cuni abo tež lóštny spěw hrajerjow tworja wosebitu atmosferu a přinošuja bytostnje k wuspěchkej inscenacije. 10. apryla w 10.00 hodź, 14. apryla w 17.00 hodź a 11. meje w 19.30 hodź. je dalša składnosć, sej předstajenje wobhladać. Njeskomdžće tuž rjany, z třomi hodžinami trochu dołhi dźiwadłowy wječork, kiž džěl serbskich stawiznow na jimace wašnje a bohudžak nic bjez humora předstaji! **Lubina Malinkowa**

Poslednja drastynošerka Miłoraza pochowana

Stónco sćeše swoje přenje ćopće nalětnje pruhi, jako pjatk, 22. měrca, Hanu Šprejcowu (t. mj. Šnajderoc Hana, ně. Anna Sprejz) na Miłoraskim kěrchowje pochowachmy. Wona ležeše tam we wotewrjenym kašću w swojej serbskej drasće. Hnujacy bě to wokomik, wšako bě Hana Šprejcowa poslednja Miłoražanka, kiž chodžeše čas žiwjenja wšědnje w serbskej drasće.

Narodžiła bě so Hana Šprejcowa 22. decembra 1919 swojimaj staršimaj Kraloc Mari a Matijej z Miłoraza. W Slepjanskej cyrkwi bu wot serbskeho fararja Mateja Handrika wukřćena a konfirměrowana. Zhromadnje z młódšej sotru Maju a młódšim bratrom Kurtom je w Miłorazu wotrostła. Po wuchodženju šule je sej w zwěrzencu něhdyšeho hrabje Pücklera mjez Miłorazom a Bělej Wodu jako lěsna džělačerka něšto přizaslužila. Rady powědaše wo tym, kak bě w młodych lětach na ławkach spěwała a kak su z towarškami w jutrownej noci po wsy chodžili a jutrowne kěrłuše zanjegli.

Wosrjedź Druheje swětoweje wójny wuda so 1943 na swojim 24. narodnym dnju na Pawoła Šprejca z Mułkec, kiž bě jako

wojak runje na domjacym dowolu. Mandželskimaj narodži so w léće 1944 syn Reinhard. Hólc pak njeje ženje swojeho nana zeznał, wšako je wón krótko do kónca wójny w januarje 1945 padnył.

Čas žiwjenja wosta Hana Šprejcowa wudowa. Lětdžesatki dołho džělaše w ratarstwje a pozdžišo w prodrustwje. Někotre lěta do wuměnka džělaše hišće w brunicowej jamje. Jara radowaše so nad swojimi třomi wnučkami a šěsć prawnučkami. Z prodrustwom abo z druhimi wuměnkarnjami sej rady do blišeje wokoliny wuleći. Za to sej potom tež raz nowy šorcuch abo nowu jaku sama zeši. Čas žiwjenja zajimowaše so za politiku a hač před někotrymi měsacami čitaše hišće wšědnje nowinu.

Hakle w poslednich tydženjach popušćichu jeje mocy. Pjatk, 15. měrca, je we wysokej starobje 99 lět w Miłorazu zemřela. Hačrunjež je so před mało tydženjemi planowane wotbagrowanje Miłoraza wozjewiło, rozsudži so swójba zemřeteje wědomje, Hanu Šprejcowu w Miłorazu pochować.

Na dwurěčnym pohrjebje předowaše fararka Jadwiga Malinkowa wo hesle z 46. psalma: „Bóh je naša nadžija a syl-

Hana Šprejcowá z Miłoraza Foto: privatne

nosć, ta pomoc w tych wulkich nuzach, kotrejž su nas zajala.“ Njech je zemřetej serbska holanska zemja lochka.

Jadwiga Malinkowa

Přednošk wo serbskich slědach w Michalskej wosadže

45 zajimcow witaše městopředsyda cyrkwinskeho předstejičerstwa Volkmar Schulze 21. měrca na přednošk Trudle Malinkoweje do wosadneje žurle na Budyskej Michalskej farje. Wosadnu cyrkej bě město 1619 ewangelskim Serbam we wokolnych wsach wěnowało. Hač do lěta 1836 bě wosada dočista serbska, po tym so krok po kroku němska řeč přesadzi. Što namakamy tu džensa, 400 lět po založenju wosady, hišće na swědkach serbskosće?

W přenim džělu předstaji přednošowarka serbske slědy w Michalskej cyrkwi samej. K nim slušetej serbskej napisaj na pišćelowych łubjach. Pěškowcowa dupa we wołtarnišću je dóstała před lětomaj nowu šklu ze serbsko-němskim napisom. Dalša dupa steji w sakristiji a ma ryzy serbski napis. Tež zwony na wěži maja serbske napisy. Historiskej serbskej chorhoji stej so bohužel zhubiwoj. Tež nimale wšitke serbske paramenty z 19. lětotka su zhubjene, jeniče parament za dupu je so wuchował.

W dalším wotrězku předstaji Trudla Malinkowa objekty serbskosće zwonka cyrkweje a w měsće. Wot lěta 1983 steji při cyrkwi pomnik za prócowarjow wo rozšěrjenje Božeho słowa w serbskej řeči. Drohočinka je serbska tafla z lěta 1802 nad zachodom do džensnišeje fary. Diakon Jan Pjech bě 1740 při Michalskej cyrkwi biblioteku založil, kotraž je so w poslednich dnjach wójny 1945 spaliła. Serbski narowny kamjeń bě Handrij Ruška, syn Michalskeje wosady z Hošic, swojemu naněj 1775 na Tuchorju zhotowił dał.

Wuznamny wosadny farar bě Ernst Bohuwer Jakub. Jeho synaj darištaj drohotne meble a dalše eksponaty Budyskemu měšćanskemu muzejeje. Džěl z nich chowa so do džensnišeje w tamnišich magacinach. Tehorunja z Jakubec swójby je so wuchowała džěćaca kniha z dwurěčnymi tekstami.

Marja Simonowa – w Serbach mało znata džowka Michalskeje wosady Repro: Wikipedia

Ju bě diakon Hendrich Awgust Krygar 1841 za swojeho mótku Jurja Jakuba napisal.

Na wosebitosće w někotrych wsach Michalskeje wosady skedźbni Trudla Malinkowa w třecim džělu přednoška. Na Židowje bě so narodził wučer a basnik Jan Radyserb-Wjela. Wot jeho ródneho doma je jenož niska murja zwostała. W bliskosći bě něhdy młyn, z kotreho pochadza Amalija Šolčić, mandželska fararja Bróski. Tež narodny budźičel Jan Arnošt Smoler bydleše tójšto lět na Židowje. Z tuteje přičiny ma Smolerjec swójba swoje rownišće na Hrodzišku.

Přeni nabožny centrum za Serbow Hornjeje lužicy měješe Ochronowska bratrowska wosada na hrodže hrabje von Gersdorfa w Čichońcy. Po jeho smjerći so srjedzišće na ryčerku do Małeho Wjelkowa přepołoži.

Tež džensa hišće znaty Budyski original „Jejkowy Handrij“ z Chelna je syn Michalskeje wosady.

Za wukubłanje serbskich hólcow bě šula z internatom we Wulkim Wjelkoweje wuznamna, kotruž bě knjez von Below založil. Za tamniše pohrjebnišće bě so w 19. lětotku čělowy rub z dwurěčnym napisom zhotowił. Rub su w nacistiskim času zničili, napismje z njeho pak su při wobnowjenju čělownje zaso na scěnje připrawili.

Ze Sloneje Boršće pochadza basnik a farar Handrij Zejler. Na njeho dopominatej tafla při ródny domje a pomnik na nawsy. W lěće 1999 so tež hłowna dróha we wsy po nim pomjenowa.

Mało znata wosobina bě so w Dobruši narodžiła, Marja Simonowa rodź. Janašec. Jako hladarka chorych a bėdnych zdoby sej wona w Drježdžanach wysoku česć. Mjez druhim založi hojernju w Loschwitz. W džensnišim času spožči so w Němskej za inowatiwne projekty wokolo hladanja chorych po njej pomjenowany „Marie Simon Pflegepreis“.

Na statoku w Hrubočicach bě něhdy serbska tafla přičinjena. Nětčiši wobsejder pak njeměješe za nju žadyn zajim a ju předa.

Poslednja stacija přednoška běchu Wuricy. Tamniši historiski stołp běchu 1970 w pěškowej jamje zasypali, před něšto lětami pak zaso namakali a znova postajili.

Serbskich slědow je w Michalskej wosadže hišće wjac. Jenož džěl z nich je přednošowarka předstajić móhła. Ale hižo wurězk pokazuje, zo bě wosada wuznamna za Serbow. Z kotrych žórtow so wuznam čerpaše? Trudla Malinkowa pokaza na tři faktory: hospodarsce sylne a sebjewědomne burstwo na wsach, impulsy wuprudzacy wliw měšćanskeho byrgarstwa kaž tež zdžěłane wosobiny, kotrež tu skutkowachu. Tak je Michalska wosada wuznamnje ke kulturnym stawiznam Serbow přinošowała.

Měrcin Wirth

Wo wojskich pomnikach w Serbach přednošował

W rjedže Mačićneje akademije přednošowaše 14. měrca w Budyskim hosćencu „Wjelbik“ slawist a kulturnowědnik Julian Nyča wo wopomnjenskej kulturje w dwurěčnej lužicy po Přeněj swětowej wójnje. Něhdže dwaceći zajimcam předstaji wuslědk swojeho masterskeho džěła, z kotrymž je njedawno wuspěšnje swój wokošulski studij w Berlinje zakónčił.

Slědził je młody wědomostnik za wojskimi pomnikami, kiž su so po skónčenju wójny před sto lětami padnjnym wojakam w serbskich a dwurěčnych wsach Hornjeje lužicy stajeli. Z cyłkownje 163 zwěšćenych pomnikow mějachu jenož 33 tež serbske napisy. Z tutych zaso běchu jenož wosom

ryzy serbske, na tamnych wobmjezowaše so serbsčina na jednotliwe sady abo słowa. W kajkim wobjimje a z kotrym wobsahom so serbska řeč w napisach jewješe, wotwisowaše wot wšelakich faktorow we wotpowědnej wsy a kónčinje. Tak stajichu ryzy serbske pomniki jenož w katolskich Serbach, hdžež bě wobydlerstwo tehdy hišće přezcytnje serbske. Hrončka z bibliskim abo scyła nabožnym wobsahom pak so jenož w ewangelskich wsach namakaja, w katolskich kónčinach maja jenož profane napisy bjez počaha na křesćanstwo. Při dwurěčnych napisach běchu němske zwjetša patriotiskeho, serbske pak skerje emocionalneho razu. Z dwuju pomnikow w ewan-

gelskich Serbach, w Rachlowje pod Čornobohom a we Wulkich Zdžarach, su serbske napisy pozdžišo wotstronili, tak zo su džensa jednorěčne němske. Swój přednošk bě referent stajil pod hesło „Horjekach je wótcny kraj!“, kotrež steji na pomniku na Budestečanskim pohrjebnišću.

Za zajimawy wječork džakowachu so připosłucharjo z wutrobnym přikleskom. Z tym připóznachu zdobom řečny wukon młodeho Budyšana, kotryž je hakle jako dorosćeny serbsce nawuknył a nětko w bjezporočnej serbsčinje přednošował. Swoje slědzerske wuslědky chce Julian Nyča tež we wšelkich publikacijach zjawnosći spřistupnič.

Trudla Malinkowa

Irmgard Kowarjowa z Wuježka †

Po krótkej chorosći zemře dnja 22. februara we Wuježku pola Wósporka knjeni Irmgard Kowarjowa w starobje 85 lět. Narodžiła bě so 16. januara 1934 jako třeće dźěćo do serbskeje Młynkec žiwnosćerskeje swójby w Ješicach. Z bratromaj a sotru wotroscě na małym staršiskim statoku. W susodnych Chwačicach chodžeše do šule a w tamnišej cyrkwi bu palmarum 1948 konfirměrowana. Po tehdyšim wašnju služeše potom w Hodziju, we Wósporku a w Zuborničce.

W decembru 1956 wuda so na Arndta Kowarja, serbskeho žiwnosćerja we Wuježku. Štyri dźěći so mandželskim naro-

Foto: priwatne

džichu, z kotrychž dźowce a syn wotroscěchu. W swójbe knježeše křesćanski duch a haješe so wuska zwjazanosć z cyrkwju. Jako wustojny ratar bě mandželski najprjedy brigaděr we Wuježku a potom předsyda Hrodzišćanskeho prodrustwa za skotarstwo. Wjele lět skutkowaše sobu w cyrkwiskim předstejicerstwie Hrodzišćanskeje wosady. Tež mandželska dźělaše w prodrustwje, spočatnje w pólnaj brigadze, naposledk w běrowje. Powołanske dźěło spuści, zo by swjeho přenjeho wnučka hladała. Wjacore lěta wothladowaše tež swjeho choreho mandželskeho hač do jeho smjerće w juliju 2010.

Kowarjec mandželskaj so swěru k cyrkwi a serbstwu dźeržeštaj. Běštaj člonaj Hrodzišćanskeje Domowinskeje skupiny, dołhož tuta hač po přewróće wobsteješe. Słušeštaj tež k stajnym wopytowarjam serbskich kemšow, kotrež so hač do wotchada fararja Jana Malinka 1994 jónu wob mėsac w Hrodzišću wotměwachu. Po tym zetkawachu so Serbja z wokoliny w hospodliwym Kowarjec domje we Wuježku dwójce wob lěto k serbskim wosadnym popoždnam. Hač do lońšeho lěta so tuta tradicija dale wjedžeše. Z wutrobitoscu a přecelnym posměwkom Irmgard Kowarjowa Serbow stajnje k sebi witaše a jich bohače pohoščeše. Z njej pominy so serbske zetkanišćo we wuchodnym Budyskim kraju.

Irmgard Kowarjowa zawostaji tři dźěći, pjeć wnučkow a pjeć prawnučkow. Swój posledni wotpočink namaka 27. februara poboku swjeho mandželskeho na Hrodzišćanskim kěrchowje. Njeh spi w Božim měrje.

Trudla Malinkowa

Manfred Freudenberg z Biskopic †

Dnja 5. měrca zemře krótko do swjich 90. narodnin knjez Manfred Freudenberg w Biskopicach. Narodžił bě so 27. měrca 1929 na młynje w Króńcy w Njeswačanskej wosadze. 1932 přesydlisťaj so staršej do Njeswačidła, hdžež nan jako pohoň na knježim dworje dźělaše. Po wójnje přewzaštaj burske kubło w susodnej Nowej Wsy. Po wuchodženju ludoweje šule w Njeswačidle wuknješe

Foto: Arnošt Wirth

syn Manfred wot lěta 1943 na wyšej hospodarskej šuli w Budyšinje powołanje wobchodnika. Dźělaše potom jako přistajeny w lutowarnjach w Barće, Budyšinje a Nje-

swačidle. W lěće 1956 so wozeni a přesydlili so k mandželskej do Biskopic. Tam dźělaše jako knihiwjednik w zawodze „Herrenmode“, doniž so 1994 na wuměnk njepoda. Dnja 29. septembra 2015 zemře jemu mandželska Marianne.

Staršej Manfreda Freudenberga běštaj swěrnaj Serbaj a zamóžeštaj swjemu synej lubosć k serbstwu do wutroby zaščěpić. Wón sej serbsku řeč česčeše a so rady na serbskich cyrkwiskich zeńdženjach a swjedženjach wobdželeše. Tak jězdžeše stajnje na Serbske ewangelske cyrkwiske dny, wopytowaše serbske kubłanske dny w Budyšinje

a wobdželeše so na wulětach Serbskeho busa. W lěće 1994 bě mjez załožerjemi Serbskeho ewangelskeho towarstwa w Njeswačidle a potom dołholetny rewizor towarstwowych pjenježnych naležnosćow. Ze serbstwom wosta čas žiwjenja z cyłej wutrobu zwjazany. A jeho serbsčina bě přikladna.

Na chowanju 14. měrca w Biskopicach wuzběhny tamniši farar Rasch w swjim žarowanskim předowanju hłuboku pobožnosć njeboćičkeho. Křesćanska wěra bě we wšednym žiwjenju swójby kruće zakótwjena. Tež w powołanskim wobłuku Manfreda Freudenberga bě jeho křesćanske přeswědčenje znate a připóznate. Sobudželačerjo sej jeho česčachu jako korektneho a spuščomneho kolegu. Předar skedźbni tež na jeho serbske korjenje a jeho lubosć k serbstwu. Wo zemřeteho žaruja syn, přichodna dźowka a wnučka. Njeh spi w Božim měrje.

Měrcin Wirth

Wo česko-madžarskich eksulantach a Łužiskich Serbach

Styki a počahi mjez česki eksulantami a Serbami steja w srjedzišću noweje publikacije dr. Lubiny Malinkoweje, kotraž je nětko w Małym rjedže publikacijow Serbskeho instituta wušla.

Po bitwje pola Bělej Horje w lěće 1620 wopuści wulka ličba ewangelskich wěrywych Česku. Někotři z nich namakachu sej we Łužicy nowu domiznu a integrowachu so do serbskeje towaršnosće. Cyły rjad na dobro Serbstwa skutkowacych duchownych kaž Michał Raca, Samuel Martini, Zacharias Běrlin a nic naposledk Michał Frencl pochadza z tuteje přenjeje generacije eksulantow.

Wosebity kapitl knihi wěnuje so skutkowanjum fararja Georga Petermanna, kiž z Pukaneca w dzensnišej Słowakskej pochadžeše. Wón załoži srjedz 18. lětstotka w Klukšu seminar, hromadžeše wokoło sebje česku wosadu, nawabi českich duchownych do Łužicy a prócowaše so w Delnej Łužicy wo čisć serbskich spěwarskich.

W dalšim wotrězku přepytuje awtorka styki mjez česki eksulantami a Serbami w Ochranowskej bratrowskej wosadze. Wosebje mjez Małym Wjelkowom, Niskej a Berlinom-Rixdorfom wobsteješe wuska wuměna, wšako skutkowaše wjetša ličba Serbow w českimaj wosadomaj a nawo-

rodny přirjadowanju.

Kněžna premjera budže štwórtk, 2. meje, w 19.30 hodž. w Smolerjec kniharni w Budyšinje.

SI

Jubilejnej chorhoji a swjedženska pycha z lěta 1819

Na serbskich slědach po Budyskej Michalskej wosadze (4)

W lěće 1619 založi město Budyšin Michalsku wosadu za ewangelskich Serbow wokolnych wsow. Hač do lěta 1836 bě cyrkwinske žiwjenje w njej ryzy serbske, z toho časa je dwurěčne. Składnostnje lětušeho 400lětného wosadného jubileja chcemy so rozhladować za serbskimi slědami w Michalskej cyrkwi a wosadze.

Njedzelo, 1. septembra 1619, poswjeći so Michalska cyrkej jako Boži dom za ewangelskich Serbow w Budyskich radžinych wsach. Štyri njedzela pozdžišo, na dnju swjateho Michała, 29. septembra, bu Pětr Brojer jako přeni wosadny farar zapokazany. Z tym sta so Michalska ze samostatnej serbskej ewangelskej wosadu. Kolaturstwo nad němskej Pětrskej kaž serbskej Michalskej wosadu měješe Budyska měšćanska rada.

Po přetratych napoleonskich wójnach woswjeći wosada 1819 swój 200lětny založenski jubilej. Swjedžen zahaji so wutoru, 28. septembra, z cyłohodžinskim zwonjenjom Michalskeho zwona a z hudźbu dujerjow na Serbskim kěrchowje. Srjedu, 29. septembra, na dnju swjateho Michała, čehnješe dolhi swjedženski čah wot Serbskeho kěrchowa přez město k jubilejnej

Handrij Lubjenski, kotryž hromadze z Wylemom Mičku jubilejnej swjatočnosće lěta 1819 přihotowaše

Božej službje do Michalskeje cyrkwy.

Wo swjedženju z něhdze 8 000 wobdželnikami nowiny Budissinische Nachrichten w svojim přichodnym wudaću rozprawjachu. Nimo toho wuda so wosebity čisć z nadrobnym wopisanjom swjatočnosćow. Z rozprawow wěmy, zo bě wosada swój jubilej ze serbskimaj chorhojomaj a wosebitej pychu porjeńšila.

Serbskej chorhoji

Na swjedženskim čahu wobdžělchu so mjez druhim šulske džěci ze šulow Michalskeje wosady. Po tehdyšim wašnju džěchu holcy a hólcy w rozdželnymaj skupinomaj. Holcy běchu wšitke běle zdrasćene a mějachu kwětkacy wěnc na hłowje. Před nimi njeseše Korla Wićaz, syn wosadného kantora a organista Handrija Wićaza, chorhoj z běłeho atlasa. Wobwěncowane z dubowym lišćom běchu do njeje wušiwane słowa psalma 65,5: „Derje temu, kotrehož ty wuzwolíš a k sebi pušćíš, zo wón bydlí w twójich přitwar-kach.“

Holcam přizamkny so hólca skupina, před kotrejž njeseše Pětr Wićaz z Trělan, syn kublerja a najstaršeho cyrkwenca Jana Wićaza, chorhoj z mó-

dreho atlasa. Do njeje bě nad palmowymaj hažkomaj wušiwany napis: „1619. / Dwěsćilětny jubel-swjedžen Michalskeje wosady w Budyšinje. / 1819.“

Wobě chorhoji běštej jenak wulkej a z fransowej bortu wobrubjenej. Za čas swjedženskich kemšow steještej jako wosebita pycha po bokomaj wołtarja.

Michalskej jubilejnej stej scyła přenjeje chorhoji, wo kotrychž wěmy, zo měještej serbske słowa wušiwane. Hač so po jubileju hišće dale wužiwaštej, wo tym žane powěsće njepředleža. Bohužel nejstej so tutej drohoćince zdžeržaloj.

Wupyšena cyrkej

Michalska cyrkej bě na jubilej tež wotwonka swjedžensce wupyšena. Před kóždym z tehdyšich třoch cyrkwinych zachodow stejachu čestne wrota, kiž běchu ze zelenymi girlandami mjez sobu zwjazane. Wrota běchu wupyšene z alegoriskimi wobrazami a so k temu hodžacyimi bibli-skimi hronami.

Wrota nad srjedžnymi, tak mjenowanymi woprowskimi durjami na wuchodnej stronje cyrkwy běchu wozdobjene z mólbu, kotraž předstaji „nabožinu“. Nad wobrazom stejachu słowa Jan 8,32: „Ta prawda je was wuswobodžiła“ a pod tym słowa 1 Jan 5,4 „Wěra je to dobyće“.

Na mólbe při sewjernym, hłownym zachodze běštej widžeć so k njebesam pozběhowacej modlacej ruce. Pod tym steješe psalm 100,4: „Zańdžće do jeho wrotow z džakom, do jeho přitwar-kow z chwalenjom.“

Při čestnych wrotach južneho, tak mjenowaneho Židowskeho zachoda, bě připrawjeny wobraz Božeho wóčka a nad nim steješe próstwa z 2 chron 6,20: „Zo byštej Twojej woči wotewrjenej byloj nad tej chěži wodnjo a w nocy.“

Duchownaj inspiratoraj

Wo nastaću dweju chorhojow a třoch čestnych wrotow ze swojimi zwobraznjenjami a napisami njeje ničo znate. Prawdžepodobnje wšak je, zo běštaj tute wuhotowanje podať Michalskej duchownaj jako hłownaj inspiratoraj a organizatoraj jubilejnych swjatočnosćow. Wosadny farar bě tehdy Wylem Mička (1789–1839) a diakon Handrij Lubjenski (1790–1840), kotraž zaslužbnje za swój lud skutkowaštaj. Wobaj běštaj tehdy 29 lět staraj a poňaj elana, tajki dotal njedožiwjeni wulki swjedžen přihotować a přewjesć.

W kotrym pismje a prawopisu hrona w lěće 1819 na chorhojomaj a wrotach stejachu, zhoni zajimc ze serbskeje biblije z lěta 1820, kotruž Handrij Lubjenski lěto po Michalskim jubileju w nowym nakładze wuda.

Trudla Malinkowa

„Serbska cyrkej w Budyšinje“ w lěće 1831, raděrowanka Georga Heinricha Busse po rysowance Alberta Zimmermanna

Repro: Jürgen Maćij

Lipšćanski teologa dr. Hans-Jürgen Sievers zemrěł

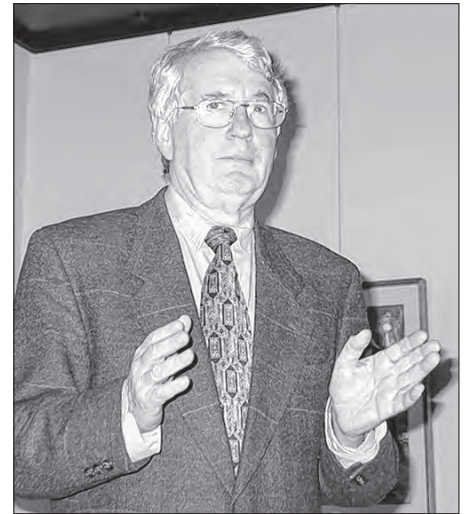
Dołholětny farar reformowaneje wosady w Lipsku dr. Hans-Jürgen Sievers je njeboh. Kaž krajnocyrkwinski zarjad Ewangelsko-reformowaneje cyrkwyje we wuchodofriziskim Leer zdžěli, zemrě wón po čezkej chorosći 13. měrca 2019 w starobje 75 lět w Lipsku.

Dr. Sievers pochadžeše z Branibora při Haboli, hdžež bě so 5. apryla 1943 narodził. Wot 1974 hač do swójeho wotchada na wuměnk 2005 bě farar w Lipsku. Šěršej zjawnosći bu znaty za čas měrliwej rewolucije w NDR. Nazymu 1989 wotewri reformowanu cyrkej, kotraž steji blisko měšćanskeho centruma při dróze Tröndling, za měrowe modlitwy a demonstrantow. 9. oktobra 1989 zmóžni žurnalistomaj skradžu přistup na cyrkwinu wěžu, zwotkež filmowaštaj wulku pónđzelnišu demonstraciju z džesaćitysacami wobdžělnikami. Wobrazy běchu přemóžace a pokazachu přihladowarjam po wšěm swěće, zo so doba socializma w NDR ke kóncej chila. 1990 bě dr. Sievers hromadže ze sup. Magiriusom moderator Lipšćanskeho „Ku-

lojtego blida“. Wo swóich dožiwjenjach za čas přewróta wozjewi knihu „Stundenbuch einer deutschen Revolution“.

Za Serbow ma dr. Sievers wuznam jako biograf Oskara Panka (1838–1928), delnjoserbskeho duchowneho, kiž bě spowědny wótc Bismarcka a dołholětny superintendent w Lipsku. Pječ lět so z jeho žiwjenjom a skutowanjom zaběraše a 1997 wo nim promowowaše. Swoje slědźerske wuslědky předpoželi 1998 w knize „Baumeister seiner Kirche. Superintendent Oskar Pank und sein Einsatz für Gemeinde, Diakonie und Gustav-Adolf-Werk“, kotraž wuńdže w Lipšćanskim nakładnistwje Evangelische Verlagsanstalt. Wo Oskaru Panku přednošowaše awtor tež w Serbach, tak w nowemburu 2008 na Pankowym sympoziju w Dešnje a w aprylu 2010 na Maćičnej akademiji w Budyšinje. We wobšěrnym interviewje, wozjewjenym w oktobru 2010 w Pomhaj Bóh, zwurazni dr. Sievers: „Serbja móžeja hordži na to być, zo je z jich srjedźizny wušoł Oskar Pank.“

Lipšćanska wosada rozžoňowaše so

Dr. Hans-Jürgen Sievers jako referent na Maćičnej akademiji w Budyskim „Wjelbiku“ w léce 2010
Foto: Constanze Knappe

ze swóim dołholětnym fararjom na žarowanskich kemšach 31. měrca, na kotrychž předowaše prezes Simon Froben.

Trudla Malinkowa

Rozšěrja wopomnišćo na pohrjebnišću

Na pohrjebnišću w Rownom su loni w nowemburu přihotowane džěła za powjetšenje tamnišeho wopomnišća wukonjeli. Nětko w nalěcu maja so na přihotowane kamjentne fundamenty stajić historiske narowne kamjenje ze stareho Rownjanskeho kěrchowje, kotryž je dawno zawrjeny a z lěsom zarosćeny. Wšitke tute pomniki maja serbske napisy. Serbscy studenća běchu je před lětdžesatkami ze spadanych rowow stareho kěrchowje wuchowali. Pomniki su wopisane w knižnej dokumentaciji „Der alte Friedhof in Rohne – Stare pohrjebnišćo

w Rownom“, kotraž bě léce 2011 w Budyskim nakładnistwje Lusatia wušła. Hižo tedhy dwanaće narownych kamjenjow wuzwolichu za mjeńše wopomnišćo, kotrež bu jutry 2011 poswjećene. Dalše połsta pomnikow ma so w tutech dnjach na přihotowanej płoninje nastajić. Wo wšitke džěła stara so Slepjanska gmejna jako wobsedźerka komunalneho pohrjebnišća. Powjetšene wopomnišćo chcedža jutrowničku rano na rańšej nutrnosći na Rownjanskim kěrchowje zjawnosći přepodać.

Trudla Malinkowa

Na Rownjanskim pohrjebnišću je přihotowana płonina za rozšěrjenje wopomnišća ze starých serbskich narownych pomnikow.
Foto: Trudla Malinkowa

Duchowny oratoriji

KORLA AWGUST KOCOR
ISRAELOWA ZRUDOBA A TRÓŠT
DUCHOWNY ORATORIJ
w orchestralnym wobdžělanju Stefana Malzewa

ROMY PETRICK sopran
BRITTA SCHWARZ alt
JENS-UWE MÜRNER tenor
KS PROF. MATTHIAS HENNEBERG bass

CHÓR „MEJA“
CHÓR „LIPA“
CHÓR A ORCHESTER
SERBSKEHO LUDOWEHO ANSAMBLA
SINFONIETA DRJEŽŽANY
JUDITH KUBICEC dirigentka

06.04.2019
19:00
Chróšćicy
cyrkwy

07.04.2019
17:00
Drježdźany
Křižna cyrkwy

Po 25 lětach zaklinči zaso oratorij „Israelowa zrudoba a tróšt“ wot Korle Awgusta Kocora, kotryž je słowa ze Stareho zakonja sam wupytał. Pod nawodom Judith Kubicec spěwaja chóry Lipa, Meja a SLA a hraje orchester SLA z hudźbnikami „Sinfonietty“ z Drježdžan. Solisća su Romy Petrick, Britta Schwarz, Jens-Uwe Mürner a Matthias Henneberg. Wšitcy su wutrobne přeprašeni na předstajeni sobotu, 6. apryla, w 19 hodž. do Chróšćanskeje cyrkwyje a njedzelu, 7. apryla, w 17 hodž. do Drježdžanskeje Křižneje cyrkwyje. **SLA**

Powěšće

Slepo. Serbska přirada EKBO zeńdže so 28. februara na Slepjanskej farje. Přitomna bě přeni króc nowa Zhorjelska generalna superintendentka Theresa Rinecker, kotraž so tu ze serbskim cyrkwiskim džěfom zezna. Pod nawodom předsydy Manfreda Hermaša wuradźowaše přirada wo nowym porjedže kemšacych čitanjow a wo předewzačach na lěto 2019.

Klukš. W swojim informaciskim łopjenu z februara a měrca wozjewi Klukšanska wosada, zo ma so tamniša fara předać. K tutej kročeli bě so cyrkwinske předstejičerstwo, kaž pisa, „z čezkej wutrobu“ rozsudžilo. Za cyrkwinske džělo fara hižo trěbna njeje, dokelž ma wosada swoje rumnosće w kantorace a noweho fararja do Klukša hižo njedóstanu. K ležownosći slušetej nimo fary tež zahroda a pódlanske twarjenje. Zajimcy móžeja so pola fararja Hirscha w Minakale (tel. 035934 6327) přizjewić.

Drježdźany. Cyrkwinske wjednistwo je 8. měrca fararja Tilmanna Poppa za noweho superintendenta cyrkwinskeho wobwoda Budyšin-Kamjenc powołało. 52lětny teologa bě farar w Stołpinje a je nětko farar studentskeje wosady w Drježdźanach. Swoje zastojnstwo w Budyšinje nastupi 1. septembra. Zapokazanske kemše z biskopom dr. Rentzingom budu 25. awgusta w 14 hodź. w Budyskej Pětrowskej cyrkwi.

Slepo. 10. měrca swjećachu w Slepjanskej cyrkwi wosebite kemše za rjemjesnikow a jich swójby. Zhromadnje z fararku Jadwigu Malinkowej džakowachu so za swoje rjemjeslniske kmanosće a za hódnoty, kotraž blidarjo, česlojo, twarscy džělačerjo, molerjo a dalši rjemjeslnicy nadžěłaja.

Grodsk. Po nimale 150 lětach su njedźelu, 17. měrca, w Serbskej cyrkwi w Grodku zaso serbske kemše swjećili. Nimale 90 kemšerjow na nje přichwata. Předował je farar n. w. Helmut Hupac w delnjoserbskej rěči, němskim wobdźělnikam předležeše pisomny přeložk. Chór Łužyca Božu službu ze serbskimi spěwami wobrubu. Na

kemše přeprósyla bě džěłowa skupina Serbska namša, kotraž přepoda Grodkowskej wosadze jako džak a spomnjeće na jeje serbske korjenje nasćěnowy wobraz ze serbskim Wótčenašom. Něhdyša Serbska cyrkej wužiwa so wot lěta 1966 jako wosadny dom.

Ochranow. 26. měrca wotmě so w Ochranowje wědomostne zetkanje, kiž so stawiznam a přitomnosći bratrowskeje jednoty wěnowaše. Konferencu organizowaše studijny nawoda dr. Peter Vogt zhromadnje z Modrow-załožbu w spomnjeću na dr. Irinu Modrow, kotraž bě mnohe lěta k stawiznam bratrowskeje jednoty slědžila. Serbske temy běchu z dwěmaj referentomaj zastupjene. Stawiznarka dr. Lubina Malinkowa přednošowaše wo socialnym a kubłanskim angažemenće Ochranowskich mjez Serbami. W diskusiji porěča zapóslanc Lěwicy w Sakskim krajnym sejmje Hajko Kozel wo Ochranowje a Serbach.

Zbožopřeca

Dnja 13. apryla woswjeću knjez **Měrcin Tarank** w Budestecach swoje 50. narodniny, dnja 15. apryla knjez **Manfred Hermaš** w Rownom swoje 70. narodniny a dnja 20. apryla knjeni **Hanka Mikanowa** w Budyšinje swoje 80. narodniny. Gratulujemy jubilarom wutrobnje a přejemy jim bohate Bože žohnowanje.

Dary

W februaru je so dariło za Serbske ewangelske towarstwo 100 eurow a za Pomhaj Bóh 100 eurow, 22 eurow a dwójce 12 eurow. Bóh žohnuj dary a daricelow.

Spominamy

Před 125 lětami, 19. apryla 1894, zemrě farar **Rudolf Rychtar** na wuměnk w Budyšinje. Rodźeny 20. oktobra 1809 jako syn cyrkwinskeho wučerja w Hućinje, poda so wón na duchownstwo. Za čas studija w Lipsku bě nawoda serbskeho wotdźěla Łužiskeho předarskeho towarstwa. Pjeć lět skutkowaše jako rektor šule we Wósporku, doniž njesta so 1840 z druhim fararjom w Klukšu. Ze załoženjom Serbskeho misionarskeho towarstwa 1853 přepodachu jemu serbscy duchowni redakciju towarstwoweho časopisa Misioniski Posoł. Na wšěch 28 lět, wot jeho přěnjeho čisła w januaru 1854 hač do decembra 1881, wón pódlu swójeho zastojnstwa měsačnje wuchadźacy časopis redigowaše. 1859 sta so wosadny farar w Kotecach, hdžež wosta hač do wotchada na wuměnk 1876. Jako wuměnk w Budyšinje hišće pjeć lět redakciju Posoła wobchowa a nimo teho jako duchowny w Budyskim jastwje skutkowaše. Zwudowjeny a bjez potomnistwa wón wot Božeje ručki zajaty 84lětny zemrě. Jeho row na Tucherju njeje zdžeržany. T.M.

Přeprósujemy

07.04. Judika

10.00 kemše w Budyšinje w Michalskej cyrkwi (sup. Malink)
11.00 dwójorěčna namša w Gołbinje
12.00 nutrnosť w serbskim rozhłosu (fararka Malinkowa)

10.04. srjeda

19.00 Bjesada w Rakecach w farskej bróžni

11.04. štwórtk

18.30 Bjesada w Bukecach na farje

19.04. čichi pjatk

09.00 kemše z Božim wotkazanjom w Rakecach (sup. Malink)
12.00 nutrnosť w serbskim rozhłosu (sup. Malink)
14.30 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michalskej cyrkwi (sup. Malink)

21.04. 1. dzeń jutrow

06.00 jutrowne spěwanje we Wuježku pola Bukec na Pawlikec statoku (farar Haenchen)
07.00 nutrnosť w Rownom na kěrchowje (fararka Malinkowa)
08.30 namša w Picnju (farar Kšenka)

22.04. 2. dzeń jutrow

12.00 nutrnosť w serbskim rozhłosu (farar Haenchen)

25.–28.04.

serbski ewangelski kónc tydženja w Hainewalde

28.04. Quasimodogeniti

11.00 kemše z Božim wotkazanjom w Hodźiju (farar Rummel)

05.05. Misericordias Domini

12.00 nutrnosť w serbskim rozhłosu (farar Rummel)

Pomhaj Bóh
časopis ewangelskich Serbow
ISSN 0032-4132

Wudawaćelej: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z.t., Privatweg 21, 02625 Budyšin/Bautzen
Zamołwita redaktorka: Trudla Malinkowa, Goethowa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591 600711, e-mail: PomhajBoh@gmx.de)

Čiśc: Lessingowa čišćernja, Kamjenc

Vertriebskennzeichen: 2 B 13145 E

Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625

Abonement a dary: Serbske ewangelske towarstwo, Kreissparkasse Bautzen

IBAN: DE03 8555 0000 1000 0831 67

BIC: SOLADES1BAT

Pomhaj Bóh wuchadźa měsačnje. Spěchuje so wot Załožby za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiaražki Zwjazka, Swobodneho stata Sakskeje a Kraja Braniborskeje.

Lětny abonement plaći 8 eurow.